

Handläggare: Monica Verne
Telefon: 08-508 20 201

STOCKHOLM STADS BROTTSFÖREBYGGANDE PROGRAM

- Remiss från stadsledningskontoret

FÖRSLAG TILL BESLUT

Vantörs stadsdelsnämnd åberopar förvaltningens tjänsteutlåtande daterat 2005-09-29 som svar på remissen.

Monika Viklander
stadsdelsdirektör

Anders Lindström
chef för strategi- och planeringsavdelningen

SAMMANFATTNING

Förvaltningen instämmer i att stadens brottsförebyggande arbete bör präglas av en helhetssyn. De delmål som föreslås i programmet går att arbeta in i verksamhetsplanerna för förvaltningens enheter.

Förvaltningen ifrågasätter storleken på den centrala kanslifunktion som föreslås inrättas. Inom staden finns redan en forsknings- och utvecklingsenhet samt ett utrednings- och statistikkontor.

I Vantör pågår ett brett brottsförebyggande arbete i samarbete mellan stadsdelsförvaltningens verksamheter, polisen och andra aktörer. Förvaltningen framhåller vikten av att det lokala brottsförebyggande arbetet även fortsättningsvis sker i samverkan där polisen ingår. Alla parter bör delta med sina unika yrkeskunskaper och erfarenheter.

ÄRENDETS BEREDNING

Ärendet har beretts inom strategi- och planeringsavdelningen i samarbete med avdelningarna Barn och Ungdom och Individ och familj samt koordinatör för brottsförebyggande arbete i Farsta-Vantör.

BAKGRUND

Stadsledningskontoret har remitterat ett förslag till brottsförebyggande program för Stockholm stad till stadsdelsnämnden. Precens (Preventionscentrum Stockholm) som är socialtjänstförvaltningens enhet för drog- och brottsprevention har utarbetat förslaget.

Förslaget till brottsförebyggande program bygger på stadens övergripande inriktningsmål, texten till årets budget, FN:s konvention om barnens rättigheter samt det nationella brottsförebyggande programmet ”Allas vårt ansvar”.

Arbetet med programmet påbörjades hösten 2003. Syftet har varit att ta fram ett långsiktigt brottsförebyggande program som skapar goda förutsättningar för det brottsförebyggande arbetet i staden. Enligt programmet finns idag inga generella mål för att minska brott och brottslighet angivna i något styrdokument i Stockholm stad.

Förslag till brottsförebyggande program för Stockholm stad

Programmet anger att stadens övergripande mål för det brottsförebyggande arbetet är att *minska sannolikheten för brott och reducera skadeverkningar (inklusive rädsla) av brott i Stockholm stad.*

En helhetssyn ska prägla det brottsförebyggande arbetet. Det övergripande målet delas upp i fem delmål. Förvaltningar och bolag ska själva avgöra vilka av delmålen som är mest relevanta för deras verksamheter och ange dessa som mål för sitt brottsförebyggande arbete. Delmålen är att

- stärka den informella och formella sociala kontrollen
- minska brottsbenägenheten
- försvåra genomförandet av brott
- lindra brottens skadeverkningar samt att
- minska rädslan för brott

I det brottsförebyggande arbetet ska insatser prioriteras

- för att stödja och hjälpa barn, ungdomar och brottsoffer
- i geografiska områden där flera problem påvisats koncentrerade
- som bygger på sammantagen kunskap om problemet
- som prövats och visat sig verksamma i andra sammanhang samt
- som sker i samverkan med andra aktörer.

Arbetet ska koordineras med det drogförebyggande arbetet och andra tvärssektoriella relaterade arbetsområden, t ex jämställdhetsarbetet och integrationsarbetet.

För att skapa förutsättningar för att uppnå målen ges fyra generella råd. Stadens bolag och förvaltningar bör

- öka engagemanget i och prioritet på det gemensamma brottsförebyggande arbetet,
- förbättra beslutsunderlagen för det brottsförebyggande arbetet,
- öka kunskaperna om vad som orsakar brott och effektiva brottsförebyggande metoder,
- främja samverkan med andra brottsförebyggande aktörer.

I programmet ges förslag på hur man kan uppnå detta. De mest omfattande förslagen som anges är att

- inrätta ett centralt brottsförebyggande råd,
- inrätta en funktion för koordinering av det brottsförebyggande arbetet inom vissa förvaltningar och bolag,
- inrätta en administrativ stödfunktion (kansli) för det brottsförebyggande arbetet,
- i högre utsträckning engagera sig i de lokala brottsförebyggande råden,
- använda kriminalstatistik som uppföljningsinstrument av stadens arbete,
- initiera en brottsoffer- och trygghetsmätning,
- utöka analyserna av Stockholmsenkäten/Drogvaneundersökningen,
- sammanställa lättillgänglig information om stadens sammantagna brottsförebyggande arbete,
- öka kunskaperna om orsaker till brott och brottsförebyggande metoder,
- sammanställa omvärldsbevakning när det gäller effektiva brottsförebyggande metoder samt att
- initiera pilotprojekt av särskilt angelägen karaktär vilka utvärderas vetenskapligt.

Programmet utpekar inga konkreta brottsförebyggande metoder. Det ska vara problembilden och förutsättningarna för en förvaltning eller ett bolag som avgör vilka metoder som används i detta arbete.

Programmet föreslås gälla 4 år och därefter revideras.

Programmet bilägges tjänsteutlåtandet.

STADSDELSFÖRVALTNINGENS SYNPUNKTER

I Vantör pågår ett brett brottsförebyggande arbete inom stadsdelsförvaltningens olika verksamheter i samverkan med boende, föreningar, bostadsföretag, polis och andra verksamma i Vantör. Inom barn- och ungdomsverksamheterna är det drog- och brottsförebyggande arbetet integrerat och den modell som redovisas som exempel i bilaga till programmet är hämtad från Vantör.

Genom att det finns en särskild samordnare för det drog- och brottspreventiva arbetet i Vantör sedan flera år och en samordnare för det brottsförebyggande arbetet från polisen har förutsättningarna varit goda för att vidareutveckla det brottsförebyggande arbetet. Dessutom finns ett lokalt brottsförebyggande råd med representanter från stadsdels-

förvaltningen, polisen och bostadsföretagen. Stadsdelsdirektören är sammankallande för rådet.

Det finns flera lokala handlingsprogram i Vantör som rör brottsförebyggande insatser, dels ett handlingsprogram för våld i nära relationer, dels ett alkohol-, drog- och tobaksförebyggande handlingsprogram inriktat mot barn och ungdomar.

Förslag till mål i programmet (i kursiv stil)

Övergripande mål

Minska sannolikheten för brott och reducera skadeverkningar (inklusive rädsla) av brott i Stockholm stad.

Delmål

- *stärka den informella och formella sociala kontrollen*
- *minska brottsbenägenheten*
- *försvåra genomförandet av brott*
- *lindra brottens skadeverkningar samt att*
- *minska rädslan för brott*

Förvaltningen instämmer i att det brottsförebyggande arbetet bör präglas av en helhetssyn. De delmål som föreslås går att arbeta in i verksamhetsplaneringen. För förvaltningens enheter är det viktigt att de brottsförebyggande insatserna ingår i den reguljära verksamheten, de kan inte ligga vid sidan av arbetet. Att förvaltningar och bolag själva avgör vilka av de fem delmålen som är mest relevanta för dem är i linje med denna helhetssyn.

Förvaltningen instämmer i att uppföljningen av stadens brottsförebyggande arbete bör ske inom ramen för stadens integrerade ledningssystem (ILS).

Förvaltningen anser också att man bör prioritera insatser för att stödja och hjälpa barn, ungdomar och brottsoffer och att man bör satsa särskilt på geografiska områden med sociala problem vilket framförs i programmet.

I programmet föreslås att staden inrättar ett centralt brottsförebyggande råd och ett centralt kansli. Förvaltningen anser att ett centralt brottsförebyggande råd med en samlad bild över stadens brottsförebyggande arbete kan fylla en viktig funktion och bidra till vidareutvecklingen av det lokala arbetet. Förvaltningen ifrågasätter dock storleken på kanslifunktionen. Den föreslås omfatta 7 till 8 heltidsanställningar samt några projektanställningar. Tre av anställningarna finns idag inom Precens. Som framgår av programmet finns inom staden en forsknings- och utvecklingsenhet samt ett utrednings- och statistikkontor med vilka det brottsförebyggande kansliet kan samarbeta. Att vidareutveckla kriminalstatistiken torde dessutom vara en gemensam angelägenhet för polisen och staden. Eftersom ett framgångsrikt brottsförebyggande arbete bygger på ett lokalt engagemang anser förvaltningen att resurserna i första hand bör finnas lokalt.

Förvaltningen tycker att det är värdefullt att man utökar analysen av Stockholmsenkäten/Drogvaneundersökningen vilket föreslås i programmet.

På sidan 15 i programmet står att det brottsförebyggande arbetet i förvaltningar och bolag bör styras och planeras av personer (exempelvis de brottsförebyggande koordinatörerna) med kompetens när det gäller vetenskapliga teorier om orsaker till brott och om effektiva brottsförebyggande metoder inom respektive verksamhetsområde. Förvaltningen uppfattar dock att tyngdpunkten i insatserna även fortsättningsvis kommer att ligga inom de reguljära verksamheterna där det brottsförebyggande arbetet på ett naturligt sätt ska ingå i verksamhetsplanerna, utifrån något eller några av de delmål som anges i programmet.

Förvaltningen vill slutligen framhålla vikten av att det lokala brottsförebyggande arbetet fortsätter i samverkan mellan polis, stadsdelsförvaltning och andra aktörer. Det är en gemensam satsning. Det är värdefullt för arbetet ute i stadsdelen att såväl polis som personal från stadsdelsförvaltningens verksamheter och andra aktörer deltar med sina specifika yrkeskunskaper och erfarenheter samt med direktkanaler till respektive organisation. I programmet står att ”Polismyndigheten i Stockholms län har länge finansierat merparten av de brottsförebyggande koordinatörerna i stadsdelsområdena, en satsning som borde replikeras av staden” (sid 11). Förvaltningen hade tidigare ett samarbete med områdespoliser och kvarterspoliser vilka inte längre finns ute i området. En samarbetspartner idag är koordinatör för det brottsförebyggande arbetet. Polismyndigheten finansierar till största delen koordinatörerna. Förvaltningen finansierar i viss mån koordinatörerna samt satsar andra personella resurser till olika samrådsgrupper i stadsdelen och till brottsförebyggande insatser riktade till bland annat ungdomar och föräldrar.

Bilaga

Förslag till brottsförebyggande program för Stockholm stad.